A. 1853. WOENSDAG den 23. November. N°. 141.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT.

ALGEMEEN ADVERTENTIEBLAD.

DUITSCHLAND.

[illegible] Zaterdag 19 November.

De terugtogt der Turken uit Oltenitza heeft plaats gehad, zonder dat deze er toe gedwongen zijn. Ook Kalarasch en Giurgewo zijn te gelijkertijd ontruimd. De voorposten van het *Osten-Sacken*'sche leger zijn Jassy doorgetrokken. De bij Kalafat staande 25,000 man Turken hebben versterking bekomen.

(tel. dep. van de *Köln. Z.*)

— Het Petersburgerblad bevat het officieel verslag van het verlies door de Russen in Asië geleden; in dat stuk wordt St. Nikolaas slechts een versterkte post genoemd, waarvan het behoud evenwel belangrijk was, doordien er veel levensmiddelen in waren opgestapeld. Een legerkorps ter versterking van dien post, gezonden, was te laat gekomen, maar had de Turken toch nog krachtig aangevallen.

BERLIJN 19 November.

Onder dagteekening van Bucharest Woensdag 16 November, ontvangt men hier per telegraaf berigt, dat vorst *Gortchakoff* te Bucharest is teruggekeerd; de Russische troepen zijn naar klein Walachije opgebroken. De Turksche troepen staan nog nabij Kalafat.

Nopens den aanval den 4 Nov. door de Russen onder [illegible] der Turken bij Oltenitza [illegible], wordt in het Russisch bulletin gezegd, dat de aanval met zooveel kracht is uitgevoerd, dat de Turken uit de verschansingen zijn verdreven, terwijl ze ook het Quarantaine gebouw hadden verlaten, omdat er eenige bommen in waren gevallen, die ontploften. Gen. *Dannenberg* had den vijand niet in den Donau geworpen, omdat de Turken van de overzijde met hunne batterijen den oever bestreken en hem dus de manschappen te veel ende het bereik van hun vuur zou hebben moeten brengen. Dit is de Russische uitlegging!

Vorst *Gortchakoff* had intusschen, zeker toch om de Turken met meer voordeel te bestrijden, het raadzaam geoordeeld, al zijne beschikbare troepen bijeen te trekken. Doch den nu te hernieuwen aanval hebben de Turken niet afgewacht. De werkelijke reden hiervan is echter nog niet bekend.

De toestand zal nu weldra geheel dezelfde wezen, als ze voor eenige weken was, dat namelijk de Donau de beide vijandelijke legers zal scheiden.

Groot Walachije is althans weder geheel in de magt der Russen, en tegen klein Walachije is de Russische magt nu ook in massa opgetrokken, om Kalafat door de Turken te doen ontruimen. *Gortchakoff* had [illegible] bijna de geheele russische magt uit Klein Walachije bij zich te Bucharest getrokken. De Turken hadden [illegible] volle gelegenheid, er zich te vestigen.

— Onze *Köln. Z.* bevat heden een artikel over den strijd, dien Rusland in den Kaukasus voert. De Russ. troepen hebben er met drie vijanden te kampen: het klimaat, de bergen en de bergvolken. De strijd in den Kaukasis dagteekent reeds uit de 10e eeuw, toen *Swatoslaff* een deel van het Byzantijnsche rijk veroverde. Maar eerst sinds Sheik *Mansur* in 1785 den Islam deed zegevieren over het halve Christendom en de Heidenen is voor Rusland de Kaukasus gedicht geworden, en nog meer sinds Keizer *Paul* in 1800 Georgië tot Rusland vereenigde, om aan de regeringloosheid dier streken een einde te maken. De Tscherkessen, die de kust der Zwarte zee bewonen, en de nog minder beschaafde Ubischen, Osseten, Adighen, Kabardiers en Abaschen hebben den strijd tusschen Rusland en de Tschetschenzen, Lesghiers en verdere stammen, die de kusten der Kaspische zee bewonen, tot dus verre rustig aangezien; mogt het den Turken gelukken ook deze bergvolken tot den strijd uit te lokken, dan dagen voor Rusland moeijelijkheden, die den oorlog in den Kaukasus verderfelijker zullen doen wezen, dan die nog immer was.

— Te Freiburg is bevel ontvangen, dat de Jesuiten binnen 10 dagen het land moeten verlaten. De groothertogelijke regering heeft den ministeriaalraad *Schmitt* naar Freiburg gezonden, om voor de strenge toepassing der landswetten tegenover de geestelijkheid te zorgen.

Onder de door den Aartsbisschop in den ban gedane personen zijn twee priesters.

Twee geestelijken, die in strijd met de bevelen der regering de banvloek tegen de door het bestuur benoemde commissarissen, in hunne kerken hebben afgelezen, zijn elk tot 8 weken gevangenisstraf veroordeeld. De [illegible] en zijn zoon de erfprins een groot feest van de vrijmetselaarsloge te Maagdenburg bijwonen. De Maagdenburger loge is de belangrijkste van alle Pruissische loges.

FRANKRIJK.

PARIJS 19 November.

De overkomst van onzen gezant te Londen naar hier heeft nog al opzien gebaard. Men brengt die in verband met een besluit, dat door de Eng. regering zou zijn genomen, om geen enkel oorlogschip de Zwarte zee te doen ingaan, zoolang de Russen den Donau niet overschrijden.

Vooral met den wintertijd is dit laatste niet spoedig te wachten, en intusschen zal de diplomatie weder kunnen handelen.

In het aangaan van de leening schijnt onze regering *Namik-Pacha* stellig te willen behulpzaam wezen.

Van het oorlogstooneel aan den Donau is niets nieuws. Men wil thans, dat de terugtogt der Turksche troepen over den Donau het gevolg is van bevelen aan *Omer-Pacha* door *Fuad-Effendi* uit Konstantinopel overgebragt, om het leveren van een beslissenden slag te voorkomen. *Fuad-Effendi* is een voorzigtig man, die op *Omer-Pacha* veel invloed heeft, omdat deze aan hem zijn voorspoed in Turkije te danken heeft.

Uit Azië wordt gemeld, dat een Russiesch legerkorps in de bergen nabij Kars door de sneeuw is overvallen. Dat korps moest het garnizoen van Poti versterken, en daar het nu zijn togt niet kon vervolgen, meende men dat die plaats spoedig in handen der Turken zou vallen.

— De toenadering tusschen de beide Bourbontakken, sinds lang besproken, schijnt eindelijk op handen. De hertog *van Nemours* moet te Frohsdorff wezen.

PARIJS 20 November.

Van den Donau is geen nieuws. Kalafat is het eenige punt aan den linkeroever, dat door de Turken nog bezet is; de plaats is versterkt en de troepen worden er vermeerderd, zoodat *Omer-Pacha* niet van plan schijnt dit punt nog dadelijk door zijne soldaten te doen verlaten.

Met Servië is de Porte het thans nog niet geheel eens. Dat Prinsdom maakt deel uit van het Turksche rijk, zonder zooveel vrijheid te hebben als Walachije en Moldavië. Behalve dat het jaarlijks eene schatting aan de Porte moet betalen, heeft Belgrado eene Turksche bezetting. Turkije heeft thans gevraagd, dat de prins aan een Turksch leger van 12,000 man doortogt zou verleenen; de prins heeft dit geweigerd en de Turksche bevelhebbers zouden van plan zijn zich met geweld een doortogt te banen. Het is nog niet zeker, of dit laatste noodig zal wezen; want ofschoon de prins aan de Porte ook geweigerd heeft in eenige Servische plaatsen Turksch garnizoen te ontvangen, gelooft men niet, dat hij het tot vijandelijkheden zal laten komen. Intusschen rekent de prins op Oostenrijk, dat hem zeer genegen is, en reeds om zijne moeijelijkheden met de Porte een observatie leger aan de grenzen doet bijeentrekken.

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 21 November.

In de zitting van de Tweede Kamer van heden zijn ingekomen, eenige verzoekschriften tot ondersteuning van het voorstel des heeren *Thorbecke* c. s., en een van de kamer van koophandel en fabrieken te Rotterdam, houdende beschouwingen over de bij dat voorstel voorgedragen afschaffing der tonnegelden.

Zijn ingekomen adressen van de volgende personen, om in aanmerking te komen bij de nominatie voor een lid der algemeene rekenkamer, als de heeren: *den Beer Portugael*, gepensioneerd rijks-ontvanger te Delft; *W. A. H. v. Hanswijk*, controleur der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Arnhem; *A. F. E. Bichon van IJsselmonde*, lid der Prov. Staten van Zuid-Holland; baron *van Zuylen van Nyevelt* en *Engelbert van Bevervoorde*, gepensioneerd luitenant-kolonel. De namen dier personen zullen op de lijst der sollicitanten worden geplaatst.

Aan de orde is het opmaken eener voordragt voor de benoeming van een raadsheer in den Hoogen Raad der Nederlanden, waartoe zijn gekozen de heeren *Frowein Kluit*, *Gelijn Vitringa*, *Karsebo*[illegible], *de Jonge van Ellemeet* en *Pape*. — Deze lijst van kandidaten zal Z. M. den Koning door eene Comm. worden aangeboden.

Daarna is beraadslaagd over het ontwerp van wet, betreffende amortisatie en aflossing van nationale schuld, en is dit ontwerp met 61 tegen 1 st. (van den heer *van Bosse*) *aangenomen*, nadat eene door den heer *v. Bosse* bij art. 3 voorgestelde bijvoeging met 32 tegen 31 was goedgekeurd, doch een bij art. 4 door dien heer voorgesteld amendement met 60 tegen 2 st. was verworpen.

Vervolgens is met algemeene stemmen aangenomen het ontwerp van wet, betreffende de begrooting van uitgaven wegens der arbeid der gevangenen.

De Kamer is hierna tot morgen gescheiden.

— Het ontwerp van wet regelende de ontvangsten en uitgaven van het pensioenfonds voor burgerambtenaren over het jaar 1854 is in de Afdeelingen der Tweede Kamer onderzocht. — Met genoegen heeft [illegible] het kapitaal aanmerkelijk is vergroot; [illegible] vraagd, of men uit dien hoofde de [illegible] menten der ambtenaren niet [illegible] ren. Andere leden meenden, [illegible] heeft bestaan, die [illegible] volkomen te keuren. Nog werden door de leden aanmerkingen gemaakt over het hooge cijfer van de tractementen van den secretaris en van den verificateur van het fonds, ƒ 3000 en ƒ 2000, en [illegible] van ƒ 4000.

[illegible] Ministers was hoofdzakelijk dat [illegible] van de bezittingen van het fonds een [illegible] gevolg is van den aard der instelling. Zij [illegible] de eerste jaren, om later des te beter te kunnen [illegible]

pen. Omtrent de tractementen der twee leden van het bestuur, wijst de reg. naar de ophelderingen deswege reeds vroeger gegeven. De subsidie kan niet worden verminderd. Vroeger was dezelve *f* 5000.

De Comm. van rapp. heeft het niet noodig geacht op nieuw een onderzoek deswege in te stellen.

UTRECHT 19 November.

De hoogl. *v. Rees* sprak in de bijeenkomst van het natuurk. gezelschap van gister avond over de warmelucht-machine van *Ericsson*. Uit de pas ontvangen tijding, dat genoemde werktuigkundige te New-York aan de cholera was overleden, nam spreker aanleiding, om mede te deelen, dat *Ericsson* in 1803 in Zweden was geboren. Op zijn elfde jaar, door aanbeveling van graaf *Platen*, als kadet ingenieur in dienst getreden, toonde hij reeds vroeg bijzonderen aanleg voor de werktuigkunde. In zijn vaderland echter geene genoegzame ondersteuning vindende in de plannen, die hij voedde, vertrok hij in 1826 naar Engeland, hield er zich bezig met de vervaardiging zijner calorische machine en nam in 1833 patent er voor. In Amerika nog meer sympathie verwachtende voor zijn werkzamen geest, vestigde hij zich weldra daar, en maakte zich met roem bekend door verschillende uitvindingen. O. a. paste hij het eerst de schroef toe op de stoomboot, en is men aan hem het in werking brengen der schroefstoombooten verschuldigd. Intusschen bleef hij ook aan de verbetering zijner calorische machine zich wijden. In 1851 liet hij er twee werken van 5 en 60 paardenkracht; ook op de Londensche tentoonstelling had hij er eene geplaatst. Eenige inwoners van New-York vereenigden zich toen en bragten een kapitaal bijeen van 300,000 dollars, om den heer *Ericsson* gelegenheid te geven, zijne uitvinding in 't groot toe te passen. Een groot vaartuig werd voltooid, waarin de ingenieur 4 zijner machines plaatste, wier werkende cylinders 14 Eng. voet middellijn hadden. De *Ericsson*, zoo was het vaartuig gedoopt, maakte in Januarij van dit jaar twee togten in de baai van New-York en in Februarij eene, langs de kust, de rivier Potomak op tot nabij Washington. Het schip legde echter slechts 7 zeemijlen af in een uur, terwijl eene gewone stoomboot 15 aflegt. De kracht zijner 4 machines, die hij op 600 paardenkracht had berekend, was echter niet meer dan 300. Wel is waar was de besparing in brandstof 40 percent, maar in deze eeuw en vooral in Amerika, waar tijd zoo hooge waarde heeft, geldt die besparing niet genoeg. — De geëerde spr. ging na deze opgave, waarvan wij slechts de hoofdpunten aanstippen, tot de verklaring over der machines zelve. Na aangehaald te hebben, dat ook bij deze uitvinding over prioriteit wordt getwist, maar dat er in dit opzigt alleen sprake kan zijn van een schotsch presbyteriaansch geestelijke, Dr. *Stirling*, die in 1827 eene calorische machine deed werken, die evenwel niet voldeed, deed spr. uitkomen, hoezeer de werking der machine hoofdzakelijk steunde op de regenerators, langwerpige kasten, waarin 200 gevlochten metalen platen zijn aangebragt, die 69 millioen gaatjes opleveren, de warmte der verwarmde lucht aannemen, en daarmede de koele lucht daarentegen weder verwarmen. — Theoretiesch, zeide Spr., bood de werking der verwarmde lucht boven de stoom groote voordeelen, want de warmte, die werd aangebragt, werd grootendeels nuttig *verbruikt*, terwijl de stoom veel warmte doet verloren gaan of in den condensator of nog meer bij de machines van hooge drukking in de vrije lucht. Praktiesch evenwel had de *Ericsonsche* machine groote nadeelen, zoowel om de hitte, waaraan de ketel moet zijn blootgesteld, zoodat er lekken ontstaan en de zuiger niet goed blijft sluiten, als om de grootte en zwaarte, die de machines moeten hebben, wanneer zij goede werking zullen doen. Zooals de machines thans nu zijn, waren ze nog niet geschikt voor de vaartuigen, die met spoed moeten loopen, daarentegen werden ze te New-York met goed gevolg gebezigd in fabrieken, waar zwaarte en grootte minder, besparing van brand meer in aanmerking komen. Wordt ze nu nog niet voldeet aan de verwachting, die het algemeen met den uitvinder zelf er van koesterde, zal de uitvinding van *Ericsson*, zooals hij haar liet, toch reeds voor de fabrieks nijverheid in hooge mate nut kunnen aanbrengen.

— De fransche *Moniteur* leverde voor een paar dagen een artikel over het vraagstuk der levensmiddelen, dat duidelijk en juist den staat van zaken schetst en de pligten, die de regering zich in dezen crisis heeft voorgeschreven. In de overtuiging, dat de oogst niet alleen onvoldoende maar veel minder was in sommige streken dan in gewone jaren, heeft de fr. regering zich afgevraagd, of ze zelf mogt tusschen beiden komen, om in de behoefte te voorzien. Te regt is ze echter tot het besluit gekomen, dat de regering geene aankoopen mogt doen, dan voor de marine en de troepen noodig zijn. De staat zou immers, indien zij het werk op zich had willen nemen, thans door den handel gedaan, een kapitaal moeten beschikbaar gehad hebben, dat honderde millioenen beliep; daarbij had ze eene scheepsruimte moeten gebruiken, die ze zich niet zou hebben kunnen aanschaffen; maar wat erger is, ze had den partikulieren handel verlamd en bij onnoemelijke kosten, die de staat zich had opgelegd, bij een uitgebreid personeel, dat ze bij de uitvoering zou behoeven, bij het ontnemen van 't brood aan duizende nijvere mannen, zou ze zich op een weg hebben gewaagd, die aan de bijzondere nijverheid allen veerkracht zou hebben ontnomen, die van lieverlede hem zou hebben genoopt de geheele nijverheid op zich te nemen. De werking der nijverheid op den staat over te dragen ware uit een materieel oogpunt onmogelijk, uit een geldelijk verderfelijk, uit een staatkundig onbezonnen. — De fr. regering heeft daarom begrepen den handel alleen te moeten verbeteren door zekerheid, vrijheid, gemak te bevorderen. Daartoe zijn, voor zoover dit noodig mogt wezen, maatregelen genomen; daarom heeft men den invoer ontlast, de prijzen der communicatie-middelen doen verminderen; voor het leger en de marine zijn de aankoopen buiten 's lands geschied. Het gevolg hiervan is, dat de handel zich heeft beijverd, de markten te voorzien, dat in de havens de toevoer geëvenredigd is aan de behoefte, en dat men, met het oog op de weldadigheid der meer gegoeden en op de werkverschaffing gedurende den winter aan de behoeftigen, zonder schroom den winter kan ingaan. De regering heeft de nationale nijverheid beschermd, aangemoedigd en opgewekt, door de meestmogelijke vrijheid van transactie en verkeer daar te stellen, ze heeft de beginselen gevolgd, door alle ware staatslieden altijd als de eenige redmiddelen in tijden van crisis aangegeven.

— De minister van finantien heeft op nieuw eene bekendmaking gedaan, omtrent de niet gangbaarheid van vreemde centen hier te lande. Arrond. directeurs der belastingen hebben bevel ontvangen om alle ontvangers, onder hunne orders staande, te herinneren aan de verpligting, om alle vreemde koperen munt af te wijzen. Zij, die koperen munt verlangen, kunnen bij de betaalmeesters, mits voor niet minder dan *f* 2,50, Ned. centen bekomen.

— In de zitting van den Gem. Raad te 's Hage van den 15 dezer is door de heeren *de Pinto*, *v. d. Duyn* en *Gabel* een voorstel gedaan, strekkende tot het indienen van een adres aan den koning en aan de beide Kamers der Staten Generaal tot opheffing der wettelijke bepalingen, welke de uitoefening der vrije visscherij in den weg staan.

UTRECHT 22 November.

Aan deze Hoogeschool zijn bevorderd tot doctoren: den 14. Nov. de heer *J. G. de Groot Schimmel* van Haarlem, in de regten; den 18. de heer med. & art. obst. Doct. *C. J. v. Persijn* van Koudekerk, in de Chirurgie; den 19. de heer *G. L. v. Meerbeke* van Maastricht in de regten; alle drie met Theses; en den 21 de heer *E. Mulder*, geb. te Rotterdam, in de Natuurlijke wijsbegeerte, na verdediging van zijn historiesch-kritisch overzigt *van de bepalingen der Aequivalent-gewigten van 13 enkelvoudige ligchamen.*

— Den 16 dezer werden aan de Hoogeschool te Groningen bevorderd tot Doctors in de Regten de heeren *W. F. Vrisse*, van Amsterdam, en *B. T. Collot d'Escury*, van Alkmaar, beiden met *Theses*.

— Z. M. heeft bij besluit van den 18. dezer, goedgevonden, den 1sten luit. *N. Habets*, van het 1. reg. drag. ingevolge zijne aanvraag, op grond van ligchaamsgebreken op pensioen te stellen, en het bedrag daarvan te bepalen op *f* 720.

— Z. M. heeft bij besluit van den 18. dezer, goedgevonden, te benoemen, bij het 3. reg. drag., tot 1sten luit. (naar ouderdom van rang), Hoogstdeszelfs ordonnance-officier den 2den luit. *J. M.* baron *van Tuijll van Serooskerken*, van het corps.

— In ons N^o. van maandag hebben wij eenige sprekers opgenoemd, welke over de al. of niet in overweging neming van het voorstel van den heer *Thorbecke* c. s. het woord hebben gevoerd, zonder daarbij veel van het door hen gesprokene te hebben kunnen vermelden. Wij mogen thans niet met stilzwijgen voorbijgaan wat hoofdzakelijk door een dier sprekers, den heer *Groen van Prinsterer* gezegd is.

Hij herinnerde, o. a., dat de vorige minister van Fin., thans een der onderteekenaren van het voorstel, vroeger gezegd heeft, dat iedere belasting *impopulair* is, waaruit van zelf voortvloeit, dat ieder voorstel om afschaffing van belasting *populair* is, en de 9 heeren willen hun voorstel niet *populair* genoemd hebben. Spr. betoogde verder omstandig 1°. dat het voorstel in strijd is met hetgeen men jaren lang van den voormaligen min. van Financiën gehoord heeft; 2°. dat er tegenover dat gezag van dien voormaligen min. in de memorie van toelichtingen tot het voorstel geen argument van gewigt bestaat, 3°. dat er bedenkingen en nadeelen tegen dat voorstel in het midden gebragt kunnen worden, die dadelijk in het oog vallen ook van hen, die in onze financiele aangelegenheden, niet zoo zeer zijn doorgedrongen, en 4°. dat in het voorstel een beginsel ligt, waardoor de financiele en politieke toestand van ons vaderland bedreigd wordt. — Ten slotte waarschuwde Spr. om het volk in den waan te brengen, dat het door afschaffing van belastingen een gelukkiger toekomst te gemoet gaat. Hij wees daarbij op eene kernachtige spreuk, onlangs door een der leden van de Kamer (den heer *Thorbecke*) in de vergadering geuit, dien wel waardig was met gouden letteren op den wanden te prijken: „ik kan," zeide dat lid, „geen vernederender schouwspel, dan dat de regering en de volksvertegenwoordiging zich de gedienstige slavinnen toonen van den volkswaan van den dag," en die zeker evenzeer geldt bij voorsellen van financiëlen als van politieken aard.

— Den 15 is de koningin van Portugal in 't kraambed overleden. Den 4 April 1819 geboren, was dona *Maria II da Gloria Joanna Charlotte Leopoldina Isidora da Cruz Franciska Xaviera da Paula Michaela Gabriëla Rafaela Louise Gonzaga* dus ruim 34 jaar oud. Dochter van *Pedro I*, keizer van Brazilië, werd zij onder voogdij van haren vader den 2 Mei 1826 koningin van Portugal. Eerst den 23 Sept. 1833 deed zij ten gevolge der beroeringen in hare staten haren intogt in Lissabon. In Jan. 1835 met den hertog van Leuchtenberg in 't huwelijk getreden, verloor zij haar gemaal reeds 2 maanden later. In 1836 voltrok de koningin een tweede huwelijk, met den prins van *Saksen Koburg Gotha*, bij wien ze 7 kinderen heeft. De oudste don *Pedro d'Alcantara*, kroonprins, is den 16 Sept. 1836 geboren; zijn vader is thans regent.

— De vorsten van Walachije en Moldavië, *Stirbey* en *Ghika*, bevinden zich thans te Weenen. De laatste heeft zijne staten verlaten begeleid van de liefde en tranen zijner onderdanen; hij is een zacht mensch die al zijn pogen heeft aangewend, om de welvaart van Moldavië te bevorderen; daartoe heeft hij zelfs zijn eigen vermogen opgeofferd. Maar ofschoon met den besten wil bezield, is het hem niet gelukt, de bestaande misbruiken weg te nemen, en heeft hij hierin vooral gestoten op het eigenbelang der Bojaren, die, van alle lasten vrij, de heerschende klasse zijn, maar wier benoeming grootendeels onder Russieschen invloed staat.

Vorst *Stirbey* is een geheel ander mensch; hij is krachtig, maar daarom niet in 't minst genegen, de misbruiken in zijne staten te bestrijden, omdat ze hem tot voordeel zijn. Hij hield zich steeds zoo veel mogelijk zelfstandig tusschen zijn heer den Sultan en zijn beschermer den Czaar.

De tegenwoordige bezetting der Vorstendommen door de Russen is voor beider staten een even groote ramp. Nadat de Russen reeds dadelijk te vergeefs het hebben beproefd, om de beide vorsten ontrouw aan hun meester te maken, nadat ze hebben gezien dat de Bojaren de Russen als hunne redders niet ontvangen, is de overmoed der Russ. opperbevelhebbers na de oorlogsverklaring zoo gestegen, dat het den vorsten onmogelijk werd, in hunne staten te blijven; ze hebben het bestuur in handen gelaten van hun getrouwe mannen, maar spoedig zullen Walachije en Moldavië geheel als Russische provinciën worden

bestuurd. Het ergste evenwel is, dat de inwoners worden uitgeput door het onderhoud der Russ. troepen. Wel is hun betaling toegezegd, maar vooreerst zijn de onderhoudsgelden zoo laag door de Russen gesteld, dat de manschappen er niet voor te onderhouden zijn, en daarbij zal de betaling wel niet anders geschieden, dan door de opbrengsten zelve van hen, die betaald worden.

De Donau-vorstendommen zijn vruchtbaar en door een nijver landbouwend volk bewoond; ze zouden zich daarom ook wel tot eene zekere hoogte van beschaving hebben opgebeurd, indien niet telkens, als een vernielenden bergstroom, horden van een vreemden overheerscher over de rustige valijen kwamen nederstorten.

— Uit Suriname hebben wij berigten van 11 Aug. De drooge tijd was reeds den 1 dier maand ingevallen en liet zich goed gevoelen. De staat van gezondheid der Kolonie was gunstig. Buitengewone ziekten zoowel wat het karakter als hoeveelheid aangaat zijn er niet. De inlandsche proviesien waren er als naar gewoonte; de uitlandsche echter door den schaarschen aanvoer, buitengewoon duur.

HELVOETSLUIS 21 November.

Uitgezeild Maria Magdelena, kapt. *Popken*, naar Batavia.

Met de zes Gezusters, kapt. *Ruhaak*, zijn 130 onderofficieren en manschappen naar Batavia vertrokken, onder bevel van den ritmeester *van Bel* en de 2e. luitt. der inf. *v. Oordt* en *Ruempol*.

— Op de gewone vergadering der Utrechtsche Afdeeling van de Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst, gehouden den 12. dezer, werd met algemeene stemmen besloten, dat de Commissie voor Hygiène, namens de leden der Afdeeling hare gegoede stadgenooten zou opmerkzaam maken op het wenschelijke eener ter dezer stede op te rigten Wasch- en Badinrigting, waarvan een prospectus aan vele reeds is bekend gemaakt.

De dagelijksche ondervinding leert ook heden wederom, dat het gemakkelijker is ziekten te voorkomen dan te genezen, en het is eene overbekende zaak, dat zindelijkheid van woningen en kleedingstukken en reinheid des ligchaams eerste voorwaarden zijn, om verschillende ziekten te voorkomen zoowel als om heerschende epidemien te keer te gaan en te bestrijden. Wij achten het, om herhalingen te vermijden, niet noodig hier op al de voordeelen, die aan eene wasch- en badinrigting voor de behoeftige klasse verbonden zijn, te wijzen, daar deze in het rondgezonden prospectus volledig vermeld zijn; doelmatig komt het ons echter voor, onze stadgenooten te herinneren, dat, alhoewel de armen in den regel het meest door epidemische ziekten worden aangedaan, de meer gegoeden toch bij het heerschen derzelve nimmer geheel worden verschoond, en dat dus de maatregelen van *Hygiène* tot het weren van epidemien, zoowel in hun belang als in het belang hunner behoeftige stadgenooten ruime ondersteuning verdienen.

Naarmate men nu meer door epidemische ziekten wordt bezocht, dient men ook meer naar voorbehoedmiddelen rond te zien, en onder deze bekleedt, naar onze meening, eene wasch- en badinrigting eene eerste plaats.

Hoewel de namen van HH. Commissarissen van het op te rigten wasch- en badhuis reeds voldoende waarborg voor het noodzakelijke van dergelijke inrigting oplevert, meenen echter de geneeskundigen dezer stad niet achterwege te mogen blijven om ook van hunne zijde op het nuttige en wenschelijke dezer zaak te wijzen, daar bij hen de overtuiging levendig bestaat, dat men door deelname aan deze onderneming, der armere klasse eene wezenlijke en blijvende dienst bewijst en daarenboven krachtig medewerkt tot het verminderen der hevigheid van epidemische ziekten hier ter stede.

Utrecht 17 Nov. 1853.
Dr. J. B. DOMPELING.
Dr. E. OUDENHOFF.
Dr. A. A. H. SUIJCK.

— Een lid onzer gemeente, tot den goeden burgerstand behoorende, weduwnaar en vader van verscheidene onverzorgde kinderen, belast daarenboven met de verpleging van eene oude schoonmoeder ten zijnen huize, zelf gedurende vele weken zwak en ziekelijk, gaat de toekomst met groote bezorgdheid in. Hij is onmagtig eenen achterstand van *f* 75 huishuur te voldoen. Bij gebreke daarvan moet hij binnen 14 dagen zijne woning ruimen, zonder te weten, waar hij zich met zijn gezin henen begeven en zijne affaire zal kunnen voortzetten. Dit niet alleen; maar ook ontbreekt het hem aan genoegzame middelen, om zijne broodwinning te kunnen volhouden. De ondergeteekenden roepen daarom de zoo vaak geblekene barmhartigheid hunner stadgenooten in, om den man nog te helpen redden en in stand te doen blijven. Zij zullen zich verblijden, indien zij daartoe menige gift. mogen ontvangen, en daarvan in dit blad berigt kunnen geven. Moge hij, die de liefde zeker is, hunne poging zegenen! Ook de geringste gave, uit een bewogen hart uitgereikt, is behagelijk.

A. FRANCKEN, Pred.
S. G. JORISSEN, Pred.

CLARA SCHUMANN, GEB. WIECK

werd den 13. Sept. 1812 te Leipzig geboren. Zij behoort tot die zeldzaam gelukkigen, welke het lot niet alleen met uitstekenden aanleg, maar ook met allergunstigste omstandigheden tot hoogere ontwikkeling bevoorregt heeft. Van haren vader, *Friedrich Wieck*, een verstandig en wetenschappelijk gevormd, een in het Piano-onderwijs hoogst ervaren man, verkreeg zij hare muzikale opvoeding. Hij had eene eigendommelijke onderwijs-methode gevormd, en daarnaar werd *Clara* met zoo veel vrucht onderwezen, dat zij op 9jarigen leeftijd reeds een concert van *Mozart*, en het concert (A-mol) van *Hummel*, met begeleiding van orchest, en zelfs van buiten spelen kon. Evenwel mogt zij nog maar uitsluitend voor uitnemende kenners en vrienden, nog niet voor het publiek optreden. Hare vorderingen in theorie en techniek waren snel en verrassend. Pas tien jaren oud, begon zij op de piano te improviseren en voor dat instrument te componeren. Toen *Paganini* te Leipzig concert gaf, vond hij in hare eerste werken reeds een beduidend talent als componiste, en betoonde haar de warmste deelneming, zoodat zij den grooten meester bijna nooit verliet, alle zijne concerten bijwoonde en door zijne buitengewone verrigtingen aangespoord, met onvermoeiden ijver voortging.

Op haar elfde jaar ondernam de vader met haar eene kleine kunstreis naar Weimar, Kassel en Frankfort aan den Mein, nadat hij haar voor de eerste maal te Leipzig openlijk had laten optreden. Zij droeg werken van *Pixis*, *Moscheles* en *Chopin* voor, welke laatste het *eerst* door haar in Duitschland zijn ingevoerd en bekend geworden. Op haar twaalfde jaar bezocht zij Parijs, vooral met het doel, om *Chopin*, *Kalkbrenner* en *Liszt* te hooren. Aangemoedigd door de gunstige ontvangst, welke haar in muzikale kringen ten deel viel, gaf zij een publiek concert, waarin zij ook over twee haar opgegevene thema's improviseerde en de talrijke en uitgezochtste vereeniging daardoor niet weinig verrukte en verbaasde. De cholera brak uit en nu besloot zij Parijs onmiddelijk te verlaten. Verscheiden jaren wijdde zij zich met ijver en volharding in stilte aan hare studien, het onderwijs in de compositie van den voortreffelijken *Dorn* genietende. Daarna volgde weêr eene groote kunstreis. Zij gaf concerten te Leipzig, Dresden, Breslau, Weenen, Berlijn, Hamburg en in meer andere steden, waarin zij, behalve de werken der oude meesters, ook de toen nog minder bekende compositiën van *Chopin*, *Henselt* en *Robert Schumann* voordroeg en door den ontzettenden bijval, welken haar overal, vooral te Weenen, te beurt viel, een groten naam verwierf. Van 1838-39 ondernam zij eene tweede reis over Neuremburg, Stuttgart en Karlsruhe naar Parijs. In den winter van 1839-40 gaf zij concerten te Berlijn, Hamburg en andere noordduitsche steden, en in September 1840 trad zij met *Robert Schumann*, den kundigen muzikalen schrijver en genialen componist, te Leipzig in het huwelijk. Twee jaren later mogten Hamburg, Bremen en Koppenhagen haar buitengewoon groot talent, haar allerfraaist en zielvol spel bewonderen, en in 1844 bragt zij drie maanden, Februarij, Maart en April in Rusland, — Riga, Dorpat, Petersburg en Moskau door, overal triumfen bij het publiek behalende en door de kunstenaars hoog gewaardeerd wordende. Op het einde van 1844 volgde zij haren echtgenoot naar Dresden, daar tot 1847 verblijvende, en toen weêr naar Weenen en Berlijn reizende, waar haar stormenden bijval ten deele viel. Daarna bleef zij eenigen tijd in Dresden en verplaatste zij zich vervolgens naar Dusseldorf, waar *Robert Schumann* als muzijkdirekteur tot heden toe eene blijvende plaats gevonden heeft. Overal waar *Clara Schumann* verscheen, verwekte zij diepen indruk zoowel door hare buitengewone technische vaardigheid als door hare geest- en gevoelvolle voordragt. Maar niet alleen wist het publiek hare talenten en begaafdheden op prijs te stellen, ook van belangrijke vereenigingen vielen Mevrouw *Schumann* eervolle onderscheidingen ten deel: de benoeming tot Oostenrijksche kamervirtuose, eerelid der „Musikfreunde des österr. Kaiserstaates" te Weenen, eerelid van het Philharmonische gezelschap te Petersburg en van het conservatorium te Praag, om van kleinere niet te gewagen. De pers heeft reeds verscheiden en belangrijke piano compositien, waaronder *Polonaises*, *Caprices*, *Romance variée*, *valses romantiques*, *Soirées musicales*, *Concert*, *Variations de Concert*, *Scherzo's*, *Liederen* met piano begeleiding, *Pièces fugitives*, 3 *Praeludien en Fugen*, *Trio* enz. geleverd, welke zeer verdienen gekend te worden, maar in ons land nog te weinig bekend zijn.

Ziedaar de beknopte levensschets eener kunstenaresse, welke binnen weinige dagen onzen grond betreden zal om zich het eerst in deze stad en wel in het eerste concert van het Collegium Musicum Ultrajectinum te doen hooren. Wij beschouwen de komst dier talentvolle vrouw aan de zijde haars mans eene der belangrijkste en nuttigste verschijningen, welke Nedeland op het muzikale gebied kan ten deel vallen.

. . . T

De Indiër en Logentaal.

Zie hier mijne aanmerkingen tegen het artikel van den redacteur van de „*Indiër*" n°. 45 en zijnen collaborateur, tegen een artikel geteekend *L.* in de Utrechtsche Courant jl. Tot aan: „is laster en logen" bevat hetzelve louter uitvlugten, dien schrijver eigen, wanneer hij op de vingers getikt wordt. Maar ik kom op het „*gevolg* en de *gratificatie*."

Het is mogelijk dat de redacteur, die meer met de zamenstelling van eenen kerkeraad en het verder personeel eener kerk bekend is, eenen adjudant, als behoorende onder het gevolg van eenen generaal rangschikt; doch wij militairen kennen geen adjudant in het gevolg van eenen generaal, maar wel lijfsbedienden, palfreniers, koks, enz. Voor den vorst alléén wordt het woord „*gevolg*" gebruikt omdat die op reis als anderzins, steeds door adjudanten, ordonnans-officieren, kamerheeren en secretarissen omringd is; en door het woord „*gevolg*" al die heeren bedoeld worden; terwijl de autoriteit, waarop die redacteur zich beroept om zijne meening te staven, immers ook niets anders dan eene Fransche courant, dus *nonsens* is.

Hij durft vragen: waar hij ergens de verdiensten van den heer *de Stuers* miskend heeft? Door zijne kwaadaardige aantijging: „met welk regt werd die heer op zoodanig uitstekende wijze begiftigd en bevoorregt" en verder „die gedurende twaalf jaren slechts de pen van eenen administrateur heeft gevoerd?" Of noemt hij dit de verdiensten van den heer *de Stuers* in het ware daglicht stellen? Mijns inziens is dat declineren en miskennen.

De heer *de Stuers* heeft door zijn manmoedig en zelfstandig karakter, behalve de ontberingen, die hij zich even als al de schipbreukelingen heeft laten welgevallen, zijne echtgenoote en de overige dames en kinderen, die eene ration levensmiddelen en drinkwater gezamenlijk met de soldaten dagelijks aan het afgesloten watervat kwamen ontvangen; de wanorde moord en insubordinatie, die in meer dan eene dusdanige omstandigheid plaats hadden, weten te weren; en door zijne vastberadenheid, beleid en voorbeeldig manmoedig gedrag, alsmede door de onvermoeide zorgen en inspanningen door hem bij en na de schipbreuk en gedurende het verblijf van 37 dagen op de rotsen van de *Lucipara's* met volharding aan den dag gelegd, — *zoo staat er in het besluit* — is het behoud van 140 — *niet* 150 — 200 — ongelukkige schipbreukelingen toe te schrijven. En kan men hem dan den rang van kolonel benijden? te meer, omdat er eene menigte voorbeelden zijn, dat officieren (nomina sunt odiosa) soms met een of twee rangen achter elkander zijn begunstigd, voor niets meer dan voor het betrachten van hunnen pligt.

Het is een *grove leugen*, herhaal ik, dat de heer *de Stuers* alléén eene schadevergoeding ontvangen heeft, zoo als die redacteur zegt. *Al* de schipbreukelingen hebben naar evenredigheid van hunne opgaven over de verliezen, die zij geleden hadden, eene dergelijke schadevergoeding ontvangen. Wel is waar hebben de soldaten geen geld ontvangen, doch zij hebben meer dan zij verloren hadden teruggekregen, aangezien den dag na hunne aankomst te Amboina, aan het geheele detachement en de overige schipbreukelingen, twee complete pakjes, twee mouwvesten, broeken en eene politiemuts, benevens drie stellen linnengoed en schoeisel voor rekening van het land door mij zijn uitgereikt geworden.

Het schijnt, dat den redakteur van de „*Indiër*" dit onbewust is of wel dit te kwader trouw heeft verzwegen, om zijne kwaadaardige bewering meer klem te geven. Dat de heer *de Stuers* eene bibliotheek van p. m. *f* 3000, daarbij nagenoeg voor even zoo veel aan meubelen, zonder den voorraad van levensmiddelen, die ook eenige honderden beliep, behalve zijne kleeding, — want allen zijn nagenoeg naakt aan den wal gekomen — 300 gulden aan goud 1200 gulden aan banknooten en eene snoer fijne paarlen benevens drie juweelen ringen van hooge waarde, welke mevrouw *de Stuers* ter verzachting van het lot harer natuurgenooten ten offer bragt, toen de lt. *Rauws*, die de strandplaats met eene sloep verliet, om hen allen te redden, verloren heeft. Ziedaar hoe het geleden verlies door die *f* 6000, die de redacteur hem zoo nijdig betwist, is vergoed! Nu hij op de vingers krijgt, zoekt hij wederom zijne schuilplaats achter uitvlugten. Zie hier een nieuw bewijs, hoedanig de „Indiër hulde aan de waarheid doet."

Huize *Delta*
14 November 1853.

J. B. J. VAN DOREN.

PS. Over de bewoordingen van L. betrekkelijk den heer *van Hoëvell*, leze men de Proeve der waarheidsliefde en opregtheid van het Tijdschrift voor Nederlandsch Indië, gerigt aan den Redacteur van hetzelve door *J. B. J. van Doren*, enz.

OPROEPING.

(40). *** De schuldeischers in het faillissement van HENDRICUS VAN ROSSUM, winkelier te Utrecht, de bevoorregte en de pand of hypotheek hebbende daaronder begrepen, worden bijeengeroepen op *Dingsdag* den 13. *December* 1853, in het Paleis van Justitie te Utrecht, ten einde over te gaan tot de verificatie der schuldvorderingen en te beraadslagen over een door den failliet aan te bieden accoord. *De Curator in gemeld faillissement*,
C. Th. VAN LIJNDEN.

(40) *** Degenen welke iets verschuldigd zijn aan- of te vorderen mogten hebben van den WelEd. Geb. Heer ISAAC GIJSBERT HERMAN VAN DEN HEUVEL, gewoond hebbende en onlangs te Utrecht overleden, worden verzocht daarvan ten spoedigste en vóór 15 December 1853, schriftelijk opgave te doen ten Kantore Notaris van den VAN SCHERMBEEK te Utrecht.

AANBESTEDING.

(40) *** Op den 29 November 1853, des morgens ten elf ure, zal bij inschrijving met gesloten billetten, publiek worden Aanbesteed: het leveren van het benoodigde RUNDVLEESCH en VET voor de Troepen van het depot van het 7e. regement Infanterie, gedurende het jaar 1854; (het bijleveren van Ketels en het onderhoud derzelve, tot heden gebruikelijk geweest, zal geen plaats meer hebben.)

De voorwaarden tot deze Aanbesteding liggen van af heden ter lezing op het bureau van den Heer Lt. Kolonel Kommandant van gemeld depot in de Willems Kazerne.

Namens de Voedings Commissie
HERBIG, Kapt.

AANBESTEDING.

(40) *** Pastoor en Kerkmeesters van de R. K. Gemeente te Hilversum zijn voornemens op Vrijdag den 2. December 1853, des voormiddags ten elf ure, in den *Gouden Leeuw* bij de Wed. VAN VEERSEN, te Hilversum, in het openbaar Aanbesteden:

Het aanzienlijk vergrooten der Kerk, en het bouwen van eenen nieuwen Voorgevel met Toren.

De Bestekken liggen ter lezing te Utrecht bij DE GROOT in de *liggende Os*, te Arnhem in het Logement van den Doctor, te Gorinchem bij VAN RHIJN in de *Hooiwagen*, te Amsterdam bij REGGERS in het *Hof van Braband*, te Haarlem in *de Kroon*, te 's Hage in het *Zuid Hollandsche Koffijhuis*, te Hilversum bij de Wed. MEN, W. CORTON, H. JANSEN en bij de Wed. VAN VEERSEN in den *gouden Leeuw*, alwaar ook de teekeningen kunnen bezigtigd worden.

De aanwijzing in loco zal geschieden daags voor de Aanbesteding. De Bestekken zijn op *franco* aanvrage *tegen betaling* van *f* 1,50 te bekomen bij den Boekhandelaar J. W. VAN LEEUWEN, Breêstraat te Leijden.

(40) *** Verkooping van Eiken BOOMEN, Eiken HOUT om te Eeken, Elzen en Essen HAKHOUT en Dennen BOOMEN op Donderdag den 1. December 1853, voormiddags om elf ure, bij HENDRIK VAN DONSELAAR, aan de Steenebrug, te Over Langbroek.
ZEG HET VOORT.

(40) *** Op Zaturdag, den 3 December 1853, des namidags ten 5 ure, zal men aan het Locaal van verkoopingen der Notarissen te Utrecht, publiek verkoopen:

Eene kapitale HEEREN HUIZINGE met erf en grond, binnen Utrecht, in den Oud Munstertrans, Wijk F. No. 278, voorzien van acht zoo Beneden als Bovenkamers, Badkamer, Provisie en Domestiekenkamers, Keuken, Kelders en Zolders. Te aanvaarden 1 Mei 1854. Breeder bij billetten en nader onderrigt ten kantore van de Notarissen STEVENS en BUSKES te Utrecht.

(40) *** Verkooping van eene aanzienlijke partij zware en gave Eiken BOOMEN op de Goederen van den Huize *Middachten*, aan de Rivier den IJssel, bij Elkum, op Dingsdag den 6. December 1853, voormiddags om elf ure, bij de Wed. DE ROOS op *Middachter Steeg*.
ZEG HET VOORT.

(40) *** Door S. E. VAN NOOTEN te *Schoonhoven*, is op heden uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

DE VIJFDE DRUK
VAN DE
SCHETSEN UIT DE PASTORIJ TE MASTLAND.
ERNST EN LUIM
UIT HET LEVEN VAN DEN NEDERLANDSCHEN DORPSLEERAAR.
Goedkoope uitgave, met eene fraaije Staalgravure.
Prijs ingenaaid *f* 1,60; en in rood of blaauw bandje, met vergulde stempels *f* 1,90.

(40) *** Verkooping op *Persijn* in de Achterwetering, gemeente Maartensdijk, op Vrijdag den 9. December 1853, van zwaar Eiken- Berken- en Elzen- HAKHOUT, zware Iepen,- Wilgen,- Essen- en Populieren- BOOMEN, drooge TAKKENBOSSEN en SPAANDERS. — Nader onderrigt ten Kantore van de Notarissen DE GRAAF en VAN MEERLANT te Utrecht.

(40) *** Men zal op Zaturdag den 10 December 1853, des namiddags ten 5 ure, te Utrecht achter St. Pieter in het openbaar verkoopen:

Eene zeer gunstig gelegen BLEEKERIJ, bestaande in Woonhuis, Waschhuis, Stookhuisje, drie Schuren en Stal, benevens bleekveld; te zamen groot 74 roeden 60 ellen, mitsgaders drie KAMEREN of WONINGEN daarnaast; alles staande en gelegen te Utrecht, buiten de Catharijne-barrière, wijk L. Nos. 89*a*, 89*b*, 89*c* en 90.

Verhuurd aan J. VAN ROOIJEN tot 1 Mei 1854 om *f* 479.20 in het jaar.

Nader onderrigt ten Kantore van den Notaris BORRET, te Utrecht.

TE HUUR.

(40) *** Tegen 1°. Mei de voor Zomer- en Winterverblijf geschikte BUITENPLAATS *NIEUW-BROEKHUISEN*, gelegen onder Leersum, op geringen afstand van het Station Maarsbergen, bevattende 6 Kamers; benevens Moestuin, Stalling en verdere gemakken. Nadere informatien franco te verkrijgen bij den Heer Mr. W. VAN NELLESTEIJN op den huize Broekhuizen bij Leersum.

TE HUUR

(40) *** tegen 1 Mei aanstaande, een ruim BOVENHUIS, van alle gemakken voorzien, met vrijen opgang, op een der vrolijkste standen van de Oude Gracht. Te bevragen bij J. C. HEITZ, Meubelmaker bij de Hamburgerbrug, wijk F. N°. 177.

VOORAL VOOR DOCTOREN.

(40) *** In de groote en welvarende gemeente Capelle, gelegen in het Oud-Hollandsche gedeelte van Noord-Braband, aan den Straatweg van 's Bosch op Geertruidenberg, die eene aller gunstigste gelegenheid aanbiedt voor Jonge DOCTOREN, om zich aldaar te vestigen, wordt *TE KOOP of TE HUUR* aangeboden eene kapitale HUIZINGE, met Koetshuis en Tuin.

Informatien te bekomen bij den Notaris VAN DE WERK, te Zevenbergen, brieven franco.

(40) *** GERRIT ACHTERBERG, Hovenier alhier in Abstede aan den Achterdijk, verklaart ten overvloede openlijk, dat zijne wettige huisvrouw DIRKJE VAN MOURIK, zich thans elders, waarschijnlijk in deze stad, ophoudende, hoegenaamd geene bewilliging van hem heeft bekomen, om, ten zijnen name of voor zijne rekening, de geringste handeling of verbindtenis aan te gaan.

Utrecht 20 November 1853.

DAMES-KOSTSCHOOL.

(40) *** Mejufvrouw GERTH VAN WIJK, Stads-Kostschoolhouderesse te WIJK BIJ DUURSTEDE, heeft de eer te berigten, dat zij door het overbrengen harer OPVOEDINGS-INRIGTING in een allezins doelmatig Lokaal, voorzien van ruimen Tuin en Speelplaats, zich in de gewenschte gelegenheid gesteld heeft tot het opnemen van meerdere Eléves. — Zij beveelt zich bij deezen op nieuw aan in de belangstelling van Ouders en Voogden, die hunne Kinderen en Pupillen aan hare zorg zouden willen toevertrouwen; — terwijl zij zich voornemt steeds hare beste krachten te blijven aanwenden tot bevordering van het tijdelijk en eeuwig geluk harer dierbare Kweekelingen.

WORDEN GEVRAAGD

(40) *** **twee jongens,** die vaardig kunnen lezen en schrijven, om na korten looptijd in een vak te worden opgeleid, dat hen voortdurend brood belooft. Adres bureau dezer Courant.

(40) *** Door W. H. VAN HEYNINGEN is uitgegeven **eene Goedkoope Keurig uitgevoerde Editie** van eenige werkjes onzer moderne auteurs, **gebonden in rood linnen, verguld op snede,** in 32 met vignet:

DE GENERAAL BONAPARTE EN ZIJN TIJD.
Schetsen uit de Fransche revolutie
1797—1800
DOOR
H. J. SCHIMMEL.
Prijs *f* 1,80.

DE TWEE AMIRALEN
EN
EENE SCHAKING IN DE 17 EEUW
DOOR
Mr. J. VAN LENNEP.
Prijs *f* 1,50.

NEERLANDS VERLEDEN
DOOR
Mr. J. A. MOLSTER.
Prijs *f* 1,30.

DON ABBONDIO
DOOR
Mevr. A. L. G. BOSBOOM TOUSSAINT.
Prijs *f* 1,50.

NOVELLEN
DOOR
A. J. DE BULL.
Prijs *f* 1,30.

COQUETTERIE EN DEP[illegible]
EN
DE TWEE VERJAARDAG[illegible]
NOVELLEN
DOOR
J. HOEK.
Prijs *f* 1,30.

(40) *** Door S. E. VAN NOOTEN, te *Schoonhoven*, is op heden uitgegeven en verzonden de

ALMANAK
VOOR HOLLANDSCHE
BLIJGEESTIGEN.
Jaargang 1854. Met Platen.
Prijs 60 Cents. In Karton, verguld op Snede *f* 1,[illegible]

WAARNEMINGEN, gedaan op het Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Nov.	Uren.	Wind-rigting.	kr.	Barom. bij 0°	Ther. F	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	Aanmerkingen
20	8	zzo.	1	765,14	36,4		0.98	0	Bijna helder[illegible]
	2	zzo.	0	64,85	34,3	— 7.7	90	0	Zwaar bewolkt[illegible]
	10	zzo.	0	66,60	34,3		97	0	Betrokken.
21	8	wnw.	0	68,90	32,9		1.00	0	Id.; zw. [illegible]
	2	wnw.	1	69,10	37,2	— 3.6	95	0.1	Id.
	10	zo.	1	70,70	36,7		98	2.0	Id.

PRIJZEN DER EFFECTEN.
AMSTERDAM 21 Nov. 1853.

OMSCHRIJVING.	volgens de Societ. tot des Obligatie-Handel van	tot	ge[illegible]
NEDERLAND.			
Werkl. Schuld. . . . 2 1/2 pCt.	60 10/16	61 3/16	61[illegible]
dito dito . . . . . . 3 „	78 1/4		
dito dito . . . . . . 4 „	93 1/4	93 3/8	9[illegible]
Amortisatie-Sijndicaat 3 1/2 „	91 1/4	91 [illegible]	
Handelmaatschappij . . 4 1/2 „	125 1/2		
Aand. Rhijn-Spoorweg 4 1/2 „	100 [illegible]		
RUSLAND.			
Oblig. bij *Hope en Comp.* 5 pCt.	103 3/4	104	[illegible]
Obligat. 1828 en 1829 5 „	102 5/8	102 3/4	10[illegible]
Certificaten 1840 . . . 4 „	89 3/4	89 7/8	[illegible]
Certificaten bij *Stieglitz* 4 „	88 1/2		
dito Adm. te Lond. 4 1/2 „	95 1/8		
POLEN.			
Obligatien . . . . 4 pCt.	81 3/8		
SPANJE.			
Obligatien . . . . . . 1 „	21 9/16	21 14/16	[illegible]
dito . . . . 3 „	44 1/4	44 1/2	
Binnenl. Schuld . . . . 3 „	40 1/2	40 3/4	
Amortisable	4 3/4	4 13/16	
Bewijzen Coupons	5 3/8	5 1/2	
OOSTENRIJK.			
Oblig. Metaliek . . . . 5 pCt.	75 11/16	75 [illegible]	
dito dito N. . . . . . 5 „	89 7/8	90 [illegible]	
dito dito . . . . 2 1/2 „	38 1/4	39 [illegible]	
BELGIE.			
Certific bij *Rotschild* 2 1/2 „	50 [illegible]		
PORTUGAL.			
Obligatiën . . . . 3 pCt.	[illegible]	36	[illegible]
AMERIKA.			
Peru, Geldleening 1853 4 1/2 pCt.	69	69 1/4	[illegible]
Grenada, Oblig. . . . 2 1/2 pCt.	15 3/4	15 7/8	
Mexico, Obl. 1851 à 100 3 „	22 15/16	23 1/4	
Noord-Amerik. Amst. Bank-act.	4 1/16		

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.